

Jonas Qvarfordt

Bilaga 1 PM

Styrdokument inom vattenområdet

Vattenplan

Det saknas en vedertagen definition av kommunal vattenplan, som i några kommuner även kallas blåplan, därför återfinns olika inriktning, innehåll och avgränsning i olika kommuner.

Vattenplanen kan beskriva vilka planeringsförutsättningar som gäller för samtliga vattenmiljöer inom de avrinningsområden som finns inom kommunen. Vattenplanen kan även beskriva vilka naturvärden som är värdefulla, hur belastningssituationen ser ut, samt vilka åtgärder som behövs för att uppnå och bevara en god vattenkvalitet ur flera perspektiv.

Vattenplanen bör innefatta ett helhetsgrepp på vattenfrågorna och skapa en struktur för arbetet i kommunen med målsättning att nå god ekologisk status. Syftet med en vattenplan är att ge en övergripande bild av hela kommunens vatten och kan vara det övergripande styrdokumentet inom vattenområdet. Vattenplanen sammanfattar syfte och mål med kommunens arbete, beskriver intern organisation och extern samverkan, vilka krav och utmaningar kommunen står inför på kort sikt och för framtiden, förslag på hur kommunen ska arbeta med vatten (exempelvis vilka åtgärder som bör prioriteras), budget och planering samt förslag på genomförande.

Vattenplanen blir ett kommunikationsverktyg för att ange hur kommunens vattenarbete ska utvecklas så att ett tydligt fokus på operativa åtgärder nås. Vattenplanen bör också utgöra ett underlag i kommunens översiktsplan och ett tillägg till kommunens övriga styrande dokument.

Kommentar:

Vattenplan saknas för Danderyds kommun och bör arbetas fram i enlighet med de åtgärder Vattenmyndigheten ålagt kommunerna.

Kommunledningskontoret förordar benämningen Vattenplan över Blåplan då det är ett mer vedertaget begrepp.

Blåplan

Ett begrepp som några kommuner använt för arbetet med vattenplanering är blåplan. I princip kan man betrakta en blåplan som samma typ av

Jonas Qvarfordt

styrdokument som en vattenplan. Det vill säga en blåplan är detsamma som vattenplan med en annan benämning. Tanken är att blåplanen ska motsvara de kommunala så kallade grönplaner som beskriver hur man kan bevara och utveckla parker, grönområden och naturvärden. Blåplanen, liksom vattenplanen, är inte juridiskt bindande.

Kommentar:

Kommunledningskontoret förordar benämningen Vattenplan över Blåplan då det är ett mer vedertaget begrepp och således bör ingen blåplan arbetas fram för Danderyds kommun.

Lokalt åtgärdsprogram (LÅP)

Syftet med ett lokalt åtgärdsprogram är att beskriva tillståndet i vattenmiljöerna i ett mindre geografiskt område till exempel en enskild vattenförekomst eller del av ett avrinningsområde eller ett avrinningsområde. Fokus är detaljerade beskrivningar om miljötillstånd, påverkanskällor samt påverkansbedömning. I ett lokalt åtgärdsprogram finns beskrivningar över vilka åtgärder som ska göras, till vilken kostnad samt vem som ansvarar för genomförandet för att möjliggöra att följa MKN vatten. Åtgärderna ser dock till helheten i avrinningsområdet. I de fall kommunen delar vatten med annan kommun bör en överenskommelse med genomförandeplan träffas mellan berörda kommuner.

Kommentar:

Det pågår ett arbete med att ta fram en LÅP för Edsviken i samverkan med kommunerna i avrinningsområdet genom Edsviken vattensamverkan. Dock saknas LÅP för Lilla och Stora Värtan vilket behöver arbetas fram i samverkan med berörda grannkommuner.

Dagvattenstrategi

Syftet med en dagvattenstrategi är att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar dagvattenhantering med avseende på vattenkvalitet och risk för översvämningar, med hänsyn till ett förändrat klimat. Dagvattenstrategin bidrar till en enhetlig hantering av dagvattenfrågorna i samhällsplaneringen och vid drift och underhåll. En dagvattenstrategi behandlar dagvattenhantering vid nybyggnad, ombyggnad, ändrad markanvändning samt drift och underhåll av byggnader och anläggningar. Dagvattenstrategin kan tydliggöra roll- och ansvarsfördelningen mellan det allmänna och enskilda och vilka de samhällsekonomiska kostnaderna blir för olika lösningar.

Kommentar:

Jonas Qvarfordt

Dagvattenstrategi saknas för Danderyds kommun och föreslås tas fram.

Dagvattenpolicy

En dagvattenpolicy anger en vägledning kring hur dagvatten bör hanteras i planeringssammanhang. Danderyds kommuns styrdokument för dagvatten (KF 2012-06-11 § 59) innehåller huvudprinciper för hantering av dagvatten och fungerar som kommunens dagvattenpolicy.

Kommentar:

Ingen särskild dagvattenpolicy tas fram då dagvattenstrategin omfattar dessa frågor.

VA-plan

Med kommunal VA-plan menas ett styrdokument som beskriver hur VA-försörjningen ska ordnas i hela kommunen, både inom och utanför kommunalt verksamhetsområde. Med VA-försörjning menas dricksvattenförsörjning samt omhändertagande av avloppsvatten. Avloppsvatten innefattar spillvatten, dagvatten och ibland även dräneringsvatten.

VA-planen saknar rättsligt bindande verkan och ska därför ses som kommunens egna styrmedel för att åtgärder ska kunna genomföras på ett effektivt sätt. En VA-plan kan omfatta vattenförsörjningsplan, förnyelseplan för allmänt VA, strategi för enskilt VA samt utbyggnadsplaner för VA.

Kommentar:

Danderyds VA-är väl utbyggt och endast ett fåtal enskilda VA lösningar finns. Framtagande av VA-plan bedöms inte vara så resurskrävande och bör genomföras i enlighet med åligganden gentemot Vattenmyndigheten. Underliggande separata planer och strategier är inte aktuella för Danderyd i nuläget.

Vattenförsörjningsplan

En vattenförsörjningsplan är ett underlag i arbetet med en kommunal VA-plan som bör beskriva och lyfta fram de naturgivna vattenresurserna samt innehålla en prioritering av de viktiga resurserna med syftet att säkra tillgången på dricksvatten i ett område på lång sikt.

Jonas Qvarfordt

Vattenförsörjningsplanen bör sammanställa alla behov av vatten, även för till exempel bevattning och industriändamål. En vattenförsörjningsplan kan utgöra en del i arbetet med VA-planen, men kan också vara en fristående del som ger ett underlag till VA-planen. Det finns även regionala vattenförsörjningsplaner som samordnas av länsstyrelserna men eller av kommuner i samarbete.

Kommentar:

Det regionala kommunalförbundet Norrvatten driver arbetet med vattenförsörjningsplan för Danderyds kommun.

VA-utbyggnadsplan

Begreppet VA-utbyggnadsplan avser ofta en plan för utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen, utanför nuvarande verksamhetsområde, inom en angiven planeringsperiod. VA-utbyggnadsplanen kan ses som en handlingsplan inom ramen för kommunens VA-plan. Det finns också andra benämningar på denna typ av styrdokument, t.ex. VA-strategi, och i vissa kommuner benämns detta också enbart VA-plan vilket är missvisande då det enbart berör en del av VA-försörjningen i kommunen.

Kommentar:

VA-nätet är väl utbyggt i Danderyds kommun för nuvarande behov. I samband med eventuella omfattande nybyggnadsprojekt kan det bli aktuellt med utbyggnadsplan, kontoret bedömer dock att detta inte är aktuellt i nuläget.

Danderyds kommuns styrdokument inom dagvatten

Styrdokument för dagvatten antogs av KF 2012-06-11 § 59. Styrdokumentet innehåller huvudprinciper för hantering av dagvatten, ett tillvägagångssätt för hållbar dagvattenhantering samt ett antal åtgärder, exempelvis återfinns framtagandet av en dagvattenplan.

Kommentar:

Styrdokument för dagvatten hänvisar delvis till gamla styrdokument och behöver uppdateras. Styrdokumentet föreslås att ersättas av dels vattenplanen, dels dagvattenstrategin.

Jonas Qvarfordt

Miljöprogram för Danderyds kommun

Danderyds kommuns miljöprogram och handlingsplan antogs av KF 2016-06-13 § 58.

Miljöprogrammet är det övergripande styrdokumentet i kommun inom miljöområdet där det viktigaste från övriga styrdokument som berör hållbarhetsfrågor är samlade.

Programmet innehåller fem fokusområden vilket ett är vatten. Till fokusområdet finns ett antal mål och uppdrag, exempelvis att sjöar och kustvatten ska uppnå god status enligt vattendirektivet, att hållbar dagvattenhantering ska eftersträvas och att en grön- och blåplan ska arbetas fram.

Kommentar:

I samband med att miljöprogrammet revideras är det naturligt att uppdatera vattenfrågorna med aktuella uppgifter och mål från arbetet med vattenplanering.

Danderyds kommuns reglementen som berör vattenplanering

Enligt kommunens reglemente är kommunstyrelsen det ledande förvaltningsorganet som har ansvar för hela kommunens utveckling och ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen.

Reglementet tydliggör även att kommunstyrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens. Styrelsen ansvarar för att en tydlig och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda och samordna den översiktliga planeringen av användningen av mark och vatten samt att förvalta kommunens obebyggda mark samt annan mark avsedd för kommunens exploaterings- och byggnadsverksamhet. Kommunstyrelsen ansvarar även för att samordna miljö- och klimatstrategiska frågor samt främja en långsiktigt hållbar utveckling och har även ansvaret för kommunens strategiska säkerhets- och riskhanteringsarbete.

Tekniska nämnden förvaltar och utvecklar kommunens grönområden, gator, vägar, parker och övriga allmänna platser samt kommunens småbåtshamnar och allmänna vatten- och avloppsanläggningar (VA).

Tekniska nämnden handlägger också frågor om naturvård och ansvarar för löpande drift och underhåll inom dess ansvarsområde. Nämnden är huvudman för kommunens VA-verksamhet och ansvarar för frågor om servitut och ledningsrätter för allmänna VA-anläggningar.

Jonas Qvarfordt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden svarar för prövning och tillsyn och miljöövervakning enligt miljöbalken, livsmedelslagen och angränsande lagar, förordningar och föreskrifter inklusive de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.

Byggnadsnämnden fullgör, i den mån uppgifterna inte åligger kommunstyrelsen, kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och har insyn och uppsikt över byggnadsverksamheten enligt plan- och bygglagen.

Kultur- och fritidsnämnden förvaltar och ansvarar för drift och skötsel av idrottsplatser och andra anläggningar inom nämndens ansvarsområde och har beställansvaret för kommunens badanläggningar.